

Zoslanie Ducha svätého

Jn 20, 19 - 23

31. mája 2020

Milé sestry a bratia v Kristovi

Keď rozmýšľame nad stavom sveta, zvyčajne nás to privedie k nespokojnosti. Ani dnes nemôžeme byť spokojní: zlé životné prostredie, nespravodlivosť vo svete, nerovnomerné rozloženie zdrojov, v mnohých častiach sveta hlad, inde zase násilie. Ale spraviť zo sveta nejakým jednoduchým riešením raj nie je možné. Väčšina takýchto pokusov priniesla skôr novú neslobodu, novú krivdu. Je to dané aj tým, že ideálny stav nás totiž v istom zmysle presahuje, nedá sa dosiahnuť len vonkajšou činnosťou, môžeme sa k nemu len s pokorou priblížiť. Dnes oslavujeme Turíce – môžu ony (cez nás) spraviť tento svet lepším? Lepší svet sa nedá dosiahnuť bez premeny, otvorenosti nášho ducha.

Počas uplynulých nediel sme počúvali, ako pripravoval Ježiš učeníkov na novú etapu. Hovoril im o sile, ktorá ich spoločenstvo posunie ďalej. Boží Duch prvej Cirkvi pomôže kráčať do novej budúcnosti bez rizika, že stratia to, čo ich spája, čo z nich robí spoločenstvo. Turíce, zoslanie Ducha sv. sú začiatkom cirkvi, preto si ich každý rok pripomíname, dostali sa aj do cirkevného kalendára. Zároveň mnoho veriacich má pocit, že sa jednalo o niečo jednorazové, niečo čo nemá hlbší potenciál pre dnešnú dobu?

Aby sme sa nemýlili: Ježiš nechcel Božím duchom jednorazovo potešiť zarmútené duše opustených učeníkov, dodať im odvalu. On chcel odovzdať Božieho Ducha všetkým veriacim – teda aj nám. Dnes nám to pripomínajú najmä rôzne Turíčne hnutia, hoci ony skôr zdôrazňujú vonkajšie znaky Turíc. Božieho Ducha sprostredkujú skôr cez skutky, zázraky, zážitky.

Aby sme ale neboli až príliš kritickí: samotné Písmo opisuje Turíce a Božieho Ducha protikladnými obrazmi: na jednej strane je holubica ako symbol mieru a oproti nej spaľujúci oheň, na jednej strane hukot búrky – na druhej strane ako protiklad: príjemný vánok. Naznačuje to, že božia energia má viacero vrstiev, má zároveň aj vonkajšiu, aj vnútornú podobu. O tom vonkajšom hovoria Skutky, keď opisujú zázrak „vyliatia“ Ducha na prvú cirkev v Jeruzaleme, o to vnútorné zápasil predovšetkým apoštol Pavol pri svojej misijnej činnosti - osobitne vo svojich listoch (ako sme toho mohli byť svedkami aj pri dnešnom čítaní z listu Korinťanom).

Je teda možné aj dnes zakúsiť Turíce ako začiatok niečoho nového? Inšpirovať nás môže pohľad do minulosti: Prvé Turíce znamenali otvorenie sa pre tých, ktorí sú iní, ako sme my - pre všetky národy: od Turíc sú rozmanité národy zjednotené v tej istej cirkvi, v tom istom spoločenstve Ježiša Krista – nehľadiac na hranice jazykov, štátov, politických systémov. Turíce tak znamenali udalosť dejinného významu.

Ani dnes by sme nemali rozmýšľať o budúcnosti kresťanstva, budúcnosti viery vo svete, bez božieho Ducha, bez nových Turíc. Nie je to možné bez obnoveného prijatia Božieho Ducha, ktorý je iný ako sú naše predstavy Boha, iný ako naše chápanie toho božieho. Ak Ho neprijmeme, bude hroziť, že budeme všetko prispôsobovať sebe, svojmu názoru. Skutočný Boží Duch nás ľudí vždy presahuje,

prevyšuje, nie je s nami identický. Ducha nie je možné okupovať, Ducha si nemôžeme privlastniť, spraviť z neho nejaké svoje skryté druhé Ja. Ani vtedy, keď sa budeme odvolávať na Ježiša. Preto nesmieme ponížovať iných, nemôžeme vyvyšovať svoj názor za jediný správny. (To pripomínal aj sv. Pavol, keď hovoril o cirkvi cez obraz rôznych častí tela, ktoré sú navzájom spojené a nemôžu sa navzájom vyvyšovať jeden nad druhého – skôr majú mať v úcte jeden druhého a predovšetkým to, čo ich spája; to, čo z nich robí živý organizmus. A práve tým je podľa Pavla Duch – Duch ako všetko vo všetkom. Samotný Pavol sa podľa toho aj sám správal, môžeme si u neho všimnúť, ako sa vždy - napriek všetkým odmietnutiam a prenasledovaniam - snažil prihovárať v prvom rade svojim rodákom – izraelitom, ako sa snažil sprostredkovať im napriek všetkému Kristovu ponuku.)

Boží Duch aj nás dnešných kresťanov chce vyviesť z izolácie našej individuality – On chce byť Bohom nie individuálnym, nechce byť našim sprivatizovaným druhým Ja. On je Duch, zrkadlo všetkých – nás, nášho života, ale predovšetkým ostatných, celej spoločnosti. Ako všetko vo všetkom. V tomto kontexte síce naše plány, naše projekty vždy trochu blednú, strácajú niečo zo svojho lesku.

Ale na druhej strane nás Boží Duch chce viesť po neľahkých cestách nášho sveta. Chce nám pomáhať mať otvorené srdce a myseľ pre tých druhých. Aby sme nezabúdali, že spolu tvoríme jeden celok, jednotu.